

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

ПРАВИЛНИК
О НАЧИНУ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА КОД ПОСЛОДАВЦА

Бања Лука, јун 2019. године

На основу члана 46. став 5. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, број 41/18) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18), 26. јуна 2019. године, министар просвјете и културе д о н о с и

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА КОД ПОСЛОДАВЦА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин образовања ученика код послодавца, садржај уговора између школе, послодавца и ученика, односно родитеља ученика, као и друга питања од значаја за образовање ученика код послодавца.

Члан 2.

Приликом образовања ученика код послодавца води се рачуна о најбољем интересу ученика.

Члан 3.

Циљеви образовања ученика код послодавца су:

- 1) обезбјеђивање услова за стицање, усавршавање и развој компетенција у складу с потребама тржишта рада,
- 2) допринос јачању конкурентности привреде Републике Српске,
- 3) обезбјеђивање услова за запошљавање након завршеног образовања,
- 4) обезбјеђивање услова за даље образовање и цјеложивотно учење,
- 5) развијање предузимљивости, иновативности и креативности сваког појединца ради његовог професионалног развоја,
- 6) обезбјеђивање услова за лични, економски и општи друштвени развој,
- 7) развијање способности за тимски рад и осјећај личне одговорности у раду,
- 8) развијање свијести о важности здравља и безбједности, укључујући безбједност и заштиту здравља на раду,
- 9) развијање способности самовредновања и изражавања сопственог мишљења, као и самосталног доношења одлука,
- 10) поштовање међусобних права и обавеза ученика и послодавца.

Члан 4.

(1) Практична настава изводи се под стручним надзором средње стручне и техничке школе и послодавца, који имају одговарајућу опрему, средства, кадровске и друге услове, у складу са наставним планом и програмом и у складу са Законом о средњем образовању и васпитању (у даљем тексту: Закон).

(2) образовање код послодавца реализује се у складу са школским календаром, према наставном плану и програму.

(3) Дужина трајања једног часа практичне наставе која се изводи код послодавца траје 60 минута, најдуже шест часова дневно.

(4) Образовање код послодавца реализује се у потпуности код једног, односно више послодаваца, у складу са наставним планом и програмом.

(5) Практична настава у средњим стручним и техничким школама изводи се у складу са наставним плановима и програмима у кабинетима практичне наставе, школским радионицама, те другим објектима опремљеним за наставу у складу са одговарајућим нормативима.

Члан 5.

Распоређивање ученика за образовање код послодавца врши директор школе, у сарадњи са послодавцем и родитељем ученика.

Члан 6.

(1) Школа подстиче и прати професионални развој ученика.

(2) Школа спроводи активности професионалног усмјеравања у циљу јачања вјештина управљања каријером и доношења промишљених и одговорних одлука о професионалној будућности ученика.

Члан 7.

(1) Ученик редовно похађа наставу у школи и код послодавца, у складу са наставним планом и програмом, а према распореду у договореним терминима, у складу са Законом.

(2) Школа остварује стручно образовање, које се односи на теоретску наставу и вјежбе и прати остваривање дијела наставног плана и програма, који се односи на образовање ученика код послодавца у сарадњи с послодавцем.

(3) Дио практичног образовања изводи послодавац.

(4) Послодавац обезбјеђује систематично и квалитетно извођење образовања, у складу са наставним планом и програмом.

(5) Међусобни односи школе и послодавца уређују се уговором, у складу са Законом.

Члан 8.

(1) Заштита права ученика при образовању ученика код послодавца остварује се у складу са прописима којима се уређује област средњег образовања и васпитања и у складу са прописима којима се уређује област радних односа и заштите на раду.

(2) Школа и послодавац обучавају ученика основним мјерама и средствима заштите на раду при извођењу практичног образовања или похађању практичне наставе у складу са законом.

Члан 9.

Послодавац ради извођења образовања ученика треба да обезбиједи:

1) обављање дјелатности која омогућава реализацију садржаја образовања, прописану одговарајућим наставним планом и програмом,

2) располагање простором, опремом, средствима и кадровима за реализацију практичног образовања неопходних за одређено занимање,

3) примјену мјера безбједности и заштите здравља на раду,

4) да над послодавцем није отворен стечајни поступак или покренут поступак ликвидације,

5) да запослени код послодавца који учествују у практичној настави нису осуђивани за кривична дјела против живота и тијела, кривична дјела против полног интегритета, кривична дјела сексуалног злостављања и искориштавања дјетета.

Члан 10.

Школа провјерава да ли послодавац поступа у складу са чланом 9. овог правилника.

Члан 11.

(1) Уговор о настави закључује се између школе и послодавца, у писаној форми, у складу са наставним планом и програмом.

(2) Након закључења уговора из става 1. овог члана, закључује се појединачни уговор између послодавца, школе и ученика, односно родитеља.

Члан 12.

Уговор из члана 11. став 1. овог правилника садржи:

- 1) пословно име и сједиште послодавца,
- 2) назив и сједиште школе,
- 3) образовни профил који је предмет уговора,
- 4) обавезе школе у вези са реализацијом образовања ученика,
- 5) обавезе послодавца у вези са реализацијом образовања ученика,
- 6) обавезе ученика о поштовању радне и технолошке дисциплине,
- 7) мјесто и временски распоред реализације образовања ученика,
- 8) трајање уговора,
- 9) разлози за престанак важења и за раскид уговора,
- 10) начин рјешавања евентуалних спорова,
- 11) датум и потпис уговорних страна.

Члан 13.

(1) Школа може да закључи уговор о настави са једним или више послодаваца, у циљу обезбјеђења услова за остваривање свих садржаја учења кроз рад, дефинисаних одређеним наставним планом и програмом.

(2) Послодавац који изводи образовање ученика у складу са чланом 9. овог правилника, може да закључи уговор о образовању ученика са једном или више школа.

Члан 14.

Школа раскида уговор о настави уколико:

- 1) послодавац не испуњава обавезе предвиђене уговором о настави,
- 2) уколико наступе непредвиђене технолошке, економске или организационе промјене код послодавца, које спречавају, отежавају или битно мијењају обављање дјелатности,
- 3) послодавац врши дискриминацију ученика,
- 4) послодавац изврши повреду права ученика прописаних Законом.

Члан 15.

Послодавац раскида уговор о настави уколико:

- 1) је школи забрањен рад или је престала са радом, у складу са Законом,
- 2) школа не испуњава обавезе предвиђене уговором о настави,
- 3) наступе непредвиђене технолошке, економске или организационе промјене код послодавца, које спречавају, отежавају или битно мијењају обављање дјелатности.

Члан 16.

(1) Ако је уговор о настави раскинут, практичну наставу ученицима обезбјеђује школа код другог послодавца.

(2) Уколико школа не може да обезбиједи другог послодавца у складу са ставом 1. овог члана, практична настава ће се реализовати у кабинетима практичне наставе, школским радионицама, те другим објектима опремљеним за наставу у складу са одговарајућим нормативима.

Члан 17.

(1) Појединачни уговор из члана 11. став 2. овог правилника, на основу принципа права на избор, ученик може закључити са послодавцем са којим школа није закључила уговор, уз сагласност школе.

(2) Уговор о настави закључује се до почетка школске године.

Члан 18.

Уговор из члана 11. став 2. овог правилника садржи:

- 1) пословно име и сједиште послодавца,
- 2) име и презиме ученика и његова адреса становања,
- 3) име и презиме родитеља, односно другог законског заступника ученика и његова адреса становања,
- 4) назив и сједиште школе коју ученик похађа,
- 5) назив образовног профила,
- 6) обавезу послодавца да организује и реализује ученику образовање у складу с наставним планом и програмом,
- 7) мјесто и вријеме реализације организовања,
- 8) обавезу ученика да редовно обавља образовање код послодавца,
- 9) обавезу ученика у вези са временом боравка, учењем, безбједношћу и заштитом здравља током образовања код послодавца,
- 10) трајање уговора,
- 11) разлоге за престанак важења и раскид уговора,
- 12) начин рјешавања евентуалних спорова,
- 13) датум и потпис уговорних страна,
- 14) финансијско обезбјеђење,
- 15) друге елементе од значаја за стране које потписују уговор.

Члан 19.

Ученик, односно родитељ ученика може закључити појединачни уговор са више послодавца са којима је школа закључила уговор о настави, уколико је то неопходно ради реализације наставног плана и програма.

Члан 20.

Ученик, односно родитељ може да раскине уговор из члана 11. став 2. овог правилника, ако:

- 1) ученик изгуби статус ученика у школи или ако је промијенио образовни профил за који се образује,
- 2) ученик трајно изгуби здравствену способност за рад у занимању за које се школује,
- 3) послодавац не испуњава обавезе из уговора о образовању ученика код послодавца,
- 4) послодавац не изводи образовање ученика у складу са чланом 9. овог правилника,
- 5) послодавац учини повреду права ученика прописаних Законом.

Члан 21.

Послодавац може раскинути уговор из члана 11. став 2. овог правилника уколико:

- 1) је уговор био закључен на основу лажних исправа,
- 2) ученик из неоправданих разлога учестало изостаје са практичне наставе,
- 3) ученик трајно изгуби здравствену способност за рад у занимању за које се школује,
- 4) ученик крши дужности које су утврђене Законом, уговором о спровођењу практичне наставе, те интерним прописима послодавца,
- 5) се ученик испише из школе или изгуби статус ученика школе,
- 6) је у немогућности да испуњава уговорне обавезе.

Члан 22.

(1) Ако се појединачни уговор раскине из разлога наведених у члану 20. став 1. т. 3), 4) и 5) овог правилника, школа организује образовање у истом образовном профилу код другог послодавца са којим је закључила уговор.

(2) Након раскида појединачног уговора из става 1. овог члана, ученик, односно родитељ ученика и други послодавац закључују појединачни уговор.

Члан 23.

(1) Запослени код послодавца који учествује у реализацији практичног образовања континуирано прати напредовања ученика у сарадњи с координатором практичне наставе, у циљу стицања одговарајућих компетенција.

(2) Оцјењивање ученика врши се у складу са Законом.

Члан 24.

Ученику који се образује код послодавца, послодавац обезбјеђује:

- 1) средства и опрему за личну заштиту на раду,
- 2) превоз, уколико је организован за запослене код послодавца,
- 3) накнаду трошкова исхране у складу са општим актом послодавца,
- 4) осигурање за случај повреде током образовања код послодавца, у складу са законом.

Члан 25.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у
„Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 07.042/020-2143/19
Датум: 26. јун 2019. године

МИНИСТАР

Наталија Тривић, мр

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА КОД ПОСЛОДАВЦА

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење овог правилника садржан је у члану 46. став 5. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, број 41/18) и члану 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, 115/18).

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Новим Законом о средњем образовању и васпитању, између осталих, прописано је и доношење Правилника о начину образовања ученика код послодавца, којим се уређују начин образовања ученика код послодавца, међусобна права и обавезе ученика, родитеља, односно других законских заступника ученика, школе и послодавца, као и друга питања од значаја за образовање ученика код послодавца.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-2338/19 од 02. јула 2019. године констатовано је да, након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Правилника о начину образовања ученика код послодавца, није установљено да ЕУ *acquis* садржи обавезујуће изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног Правилника, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво.“

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. наведеног правилника прописан је начин образовања ученика код послодавца, међусобна права и обавезе ученика, родитеља, односно других законских заступника ученика, школе и послодавца, као и друга питања од значаја за образовање ученика код послодавца.

Чланом 2. наведеног Правилника прописано је да се образовање ученика код послодавца заснива се на обавези свих учесника да се руководе најбољим интересом ученика.

Чланом 3. дефинисани су циљеви образовања ученика код послодавца су:

Чланом 4. наведеног Правилника прописано је да Министарство просвјете и културе, на приједлог Републичког педагошког завода, доноси наставни план и програм.

Чланом 5. наведеног Правилника дефинисано је да се практична настава изводи под стручним надзором средње стручне и техничке школе и послодавца, који имају одговарајућу опрему, средства, кадровске и друге услове, у складу са наставним планом и програмом, а ставом 2. истог члана да се образовање код послодавца реализује у складу са школским календаром, према наставном плану и програму.

Ставом 3. истог члана се прописује да дужина трајања једног часа практичне наставе која се изводи у привредним друштвима и другим правним субјектима траје 60 минута, најдуже шест часова дневно.

Ставом 4. да се образовање код послодавца реализује у потпуности код једног, односно више послодаваца, у складу са наставним планом и програмом, а да се практична настава у средњим стручним и техничким школама изводи се у складу

са наставним плановима и програмима у кабинетима практичне наставе, школским радионицама, те другим објектима опремљеним за наставу у складу са одговарајућим нормативима, у складу са ставом 5.

Чланом 6. наведеног Правилника дефинисано је да распоређивање ученика за образовање код послодавца врши директор школе у сарадњи са привредним субјектима и родитељем, односно другим законским заступником ученика.

Чланом 7. ставом 1. да школа подстиче и прати професионални развој ученика, а ставом 2. да школа проводи активности професионалног усмјеравања у циљу јачања вјештина управљања каријером и доношења промишљених и одговорних одлука о професионалној будућности ученика.

Чланом 8. наведеног Правилника прописано је да је ученик дужан да редовно похађа наставу у школи и код послодавца, у складу са наставним планом и програмом, а према распореду у договореним терминима.

Ставом 2. истог члана прописано је да школа остварује стручно образовање, које се односи на теоријску наставу и вјежбе и прати остваривање дијела наставног плана и програма, који се односи на образовање ученика код послодавца у сарадњи с послодавцем, а ставом 3. да дио практичног образовања изводи послодавац.

Став 4. прописује да је послодавац одговоран за систематично и квалитетно извођење образовања у складу са наставним планом и програмом, а став 5. да се међусобни односи школе и послодавца уређују се уговором, у складу са Законом о средњем образовању и васпитању.

Члан 9. став 1. прописује заштиту права ученика при образовању ученика код послодавца која се остварује у складу са законским и подзаконским прописима којима се регулише област средњег образовања и васпитања и област рада и заштите на раду.

Став 2. истог члана прописује да су школа и послодавци дужни да обуче ученика основним мјерама и средствима заштите на раду при извођењу практичног образовања или похађању практичне наставе, а став 3. прописује да су током учења кроз рад код послодавца забрањени сви видови дискриминације ученика у складу са Законом.

Чланом 10. наведеног Правилника прописани су услови које послодавац мора да испуни ради извођења образовања код послодавца.

Чланом 11. наведеног Правилника прописано је да провјеру испуњености услова из члана 10. овог правилника за образовање код послодавца врши школа., а ставом 2. да уколико послодавац престане да испуњава услове прописане чланом 10. овог правилника, школа раскида уговор.

Чланом 12. наведеног Правилника прописано је да се уговор о настави закључује се између школе и послодавца, у писменој форми, у складу са наставним планом и програмом, а ставом 2. истог члана да се након закључења уговора из става 1. овог члана, приступа закључењу појединачног уговора између послодавца, школе и ученика, односно родитеља или другог законског заступника.

Чланом 13. наведеног Правилника дефинисани су обавезни елементи уговора из члана 12. став (1) овог правилника.

Чланом 14. став 1. прописано је да школа може да закључи уговор о настави с једним или више послодаваца, у циљу обезбјеђења услова за остваривање свих садржаја учења кроз рад дефинисаних одређеним наставним планом и програмом. Ставом 2. Прописано је да послодавац који испуњава услове прописане чланом 10. овог правилника, може да закључи уговор о образовању ученика с једном или више школа.

Чланом 15. наведеног Правилника прописано је да послодавац раскида уговор о настави уколико је школи забрањен рад или је укинута у складу са законом, или уколико школа не испуњава обавезе предвиђене уговором о настави или уколико наступе непредвиђене технолошке, економске или организационе

промјене код послодавца, које спречавају, отежавају или битно мијењају обављање дјелатности.

Чланом 16. наведеног Правилника дефинисано је да школа раскида уговор о настави уколико послодавац не испуњава обавезе предвиђене уговором о настави или уколико наступе непредвиђене технолошке, економске или организационе промјене код послодавца, које спречавају, отежавају или битно мијењају обављање дјелатности, или уколико послодавац изврши повреду забране из члана 9. овог правилника или уколико послодавац изврши повреду права ученика прописаних законом.

Чланом 17. наведеног Правилника прописано је да ако је уговор о настави раскинут, учење кроз рад ученицима обезбеђује школа код другог послодавца, а ставом 2. да уколико школа не може да обезбиједи другог послодавца у случају из става (1) овог члана, практична настава ће се реализовати у кабинетима практичне наставе, школским радионицама, те другим објектима опремљеним за наставу у складу са одговарајућим нормативима.

Чланом 18. наведеног Правилника прописано је да појединачни уговор из члана 12. став 2. овог Правилника о учењу код послодавца, може се закључити и са послодавцем са којим школа нема закључен уговор, уз сагласност школе, а ставом 2. да се уговор о настави закључује до почетка школске године у којој почиње реализација образовања.

Чланом 19. наведеног Правилника дефинисани су обавезни елементи уговора из члана 12. став (2) овог правилника. Ставом 2. истог члана дефинисано је поред обавезних елемената из става 1. овог члана уговор може да садржи и податке о материјалном и финансијском обезбјеђењу ученика у складу са правилником.

Чланом 20. прописано је да ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика може закључити појединачни уговор с више послодаваца с којима је школа закључила уговор о настави, уколико је то неопходно ради реализације наставног плана и програма.

Чланом 21. наведеног Правилника дефинисани су услови кад послодавац може раскинути уговор из члана 12. став 2. овог Правилника, а ставом 2. истог члана да у случају да је уговор раскинут због немогућности испуњавања уговорних обавеза послодавца, школа ће ученику омогућити закључивање новог уговора са другим послодавцем.

Чланом 22. дефинисано је да ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика може да раскине уговор из члана 12. став 2. овог Правилника, код послодавца ако: ученик изгуби статус ученика у школи или ако је промијенио образовни профил за који се образује; ученик трајно изгуби здравствену способност за рад у занимању за које се школује; послодавац не испуњава обавезе из уговора о образовању код послодавца; је школа утврдила да послодавац више не испуњава прописане услове; послодавац изврши повреду из члана 10. овог правилника и послодавац изврши повреду права ученика прописаних правилником.

Чланом 23. наведеног Правилника прописано је да ако се раскине појединачни уговор из разлога наведених у члану 22. став (1) т. 3), 4), 5) и 6) овог правилника, школа дужна да ученику организује образовање у истом образовном профилу код другог послодавца, с којим је закључила уговор о образовању.

Ставом 2. истог члана прописано је да након раскида уговора из става 1. овог члана, ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика и други послодавац закључују појединачни уговор.

Чланом 24. ставом 1. прописано је да особа задужена у предузећу за реализацију практичног образовања континуирано прати напредовања ученика у сарадњи с координатором практичне наставе, у циљу стицања одговарајућих компетенција, а ставом 2. да се оцјењивање ученика врши се у складу с наставним планом и програмом, законом и правилником којим се ближе уређује оцјењивање ученика у средњем образовању и васпитању.

Чланом 25. наведеног Правилника дефинисано је ученику који се образује код послодавца послодавац обезбјеђује: средства и опрему за личну заштиту на раду; превоз, уколико је исти организован за раднике предузећа, накнаду трошкова исхране у складу са општим актом послодавца и осигурање за случај повреде током образовања код послодавца.

Чланом 26. наведеног Правилника прописано је да ће се надзор који се односи на услове рада и безбједност на раду код послодавца, обављати у складу са прописима којима се уређује област радних односа.

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ

У складу са тачком 4. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), наведени Правилник објављен је на интернет страници Министарства просвјете и културе Републике Српске, те тиме доступан свим заинтересованим органима и појединцима.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење Плана уписа нису потребна додатна средства.